

Zdravotnický výzkum přináší výsledky v praxi. Ministerstvo ale nesleduje jeho dopady

7.9.2026 - | Nejvyšší kontrolní úřad

Zdravotnický výzkum financovaný státem přináší konkrétní výsledky do praxe. Ministerstvo zdravotnictví (MZd) však dlouhodobě nevyhodnocuje, jaké dopady podpořený výzkum skutečně má. Vyplývá to z kontroly Nejvyššího kontrolního úřadu, která prověřila více než 9 miliard korun určených v letech 2020 až 2024 na podporu výzkumu a vývoje ve zdravotnictví.

Aplikovaný zdravotnický výzkum se zaměřuje na nové postupy a metody využitelné v diagnostice, léčbě nebo zlepšování zdravotní péče. NKÚ zkontroloval 41 projektů a zjistil, že výsledky 37 z nich byly prokazatelně využity v praxi nebo se staly základem pro další vědecký výzkum. Podpořeny byly projekty zabývající se například novými biomarkery dědičných metabolických poruch, neinvazivní diagnostikou karcinomů plic, prvotní detekcí a cílenou rehabilitací u Parkinsonovy choroby, využitím rybího kolagenu při konstrukci implantátů a jako nosiče léků a řada dalších projektů.

Součástí výsledků byly také odborné publikace, které představují mezinárodně uznávaný výstup zdravotnického aplikovaného výzkumu. Pomáhají totiž přinášet nové poznatky do klinické praxe a pacienti díky tomu mohou rychleji těžit z výsledků výzkumu. Na konkrétní výzkumné projekty (účelová podpora) rozdělilo Ministerstvo zdravotnictví v kontrolovaném období 5,4 mld. Kč a dalších 3,6 mld. Kč vydalo na institucionální podporu výzkumných organizací.

NKÚ ověřil, že výběr projektů zajišťovaný Agenturou pro zdravotnický výzkum probíhal transparentně, i to, že kontrolovaní příjemci využili poskytnuté prostředky v souladu s podmínkami podpory.

Kontrola však odhalila i systémové nedostatky na straně Ministerstva zdravotnictví. MZd např. dlouhodobě nevyhodnocovalo, zda programy podpory výzkumu plní stanovené cíle, a nesledovalo, jak se výsledky výzkumu promítají do zdravotní péče. Neplnilo ani svou zákonnou povinnost průběžně vyhodnocovat hospodárnost, efektivnost a účelnost vynakládaných veřejných prostředků.

NKÚ dále zjistil, že ministerstvo opakovaně nedodrželo zákonnou lhůtu pro vyplacení účelové podpory. Ke zpožděním docházelo nejen u nových, ale zejména u pokračujících projektů. Nedostatky se týkaly rovněž institucionální podpory, jejíž výše mezi jednotlivými roky výrazně kolísala v závislosti na objemu prostředků přidělených ze státního rozpočtu, což snižovalo stabilitu a předvídatelnost financování výzkumných organizací.

Kontrola ukázala, že Ministerstvo zdravotnictví nenapravilo všechna zjištění z předchozí kontroly NKÚ v roce 2019. Pět nedostatků neodstranilo vůbec a dalších pět pouze částečně. Mezi nesplněnými opatřeními zůstalo i vytvoření metodiky pro hodnocení přínosů a dopadů ukončených výzkumných programů.

Při kontrole provedl NKÚ mezinárodní srovnání, z něhož vyplynulo, že český zdravotnický výzkum dosahuje kvalitních výsledků. Podíl publikací s článkem od českých autorů v prestižních odborných časopisech dosáhl v roce 2023 více než 52 %.

Odbor komunikace

Nejvyšší kontrolní úřad

<https://www.nku.cz/cz/pro-media/tiskove-zpravy/zdravotnicky-vyzkum-prinasi-vysledky-v-praxi--ministerstvo-ale-nesleduje-jeho-dopady-id15872>